

Etički kodeks Srednje strukovne škole Marko Babić

2021./2022.

Klasa: 003-01/21-01/124

Urbroj: 2188-101-21-01

U Vukovaru 16.12.2021.

Na temelju članka 58. stavka 1. Zakona o odgoju i obrazovanja u osnovnoj i srednjoj školi ('Narodne novine' broj 126/2012, pročišćeni tekst) nakon provedene rasprave na Nastavničkom vijeću 2. prosinac 2021. godine Školski odbor Srednje strukovne škole Marko Babić, na sjednici održanoj 16. prosinca 2021. godine donio je

ETIČKI KODEKS

Srednje strukovne škole Marko Babić u Vukovaru

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etički kodeks sadrži pravila uljudnog ponašanja nositelja odgojno – obrazovne djelatnosti (dalje u tekstu: nastavnici i stručni suradnici) prema učenicima, roditeljima ili skrbnicima učenika, drugim građanima i u međusobnim odnosima, te posljedice kršenja Etičkog kodeksa.

Izrazi u ovom Etičkom kodeksu navedeni u muškom rodu neutralni su i odnose se na sve osobe, muškog i ženskog spola.

II. SVRHA ETIČKOG KODEKSA

Članak 2.

Svrha donošenja etičkog kodeksa je utvrđivanje obveze promicanja vrijednosti specifičnih za vrlo odgovornu i osjetljivu učiteljsku i nastavničku djelatnost u najširem smislu.

Provođenje odredbi ovoga etičkog kodeksa ima za svrhu utjecaj na učenike u cilju prihvaćanja tih etičkih normi u budućem životu i radu (djelovanje primjerom) i podizanje razine značenja nastavničkog poziva u mjestu rada i širem okruženju odnosno u društvu kao cjelini. Promicanje etičnog ponašanja i vrijednosti koje su sadržane u ovom kodeksu obveza je svih nastavnika i ostalih zaposlenika Škole kao i svih tijela koja se formiraju u Školi.

III. NAČELA ETIKOG KODEKSA

Članak 3.

Na obavljanje poslova i ponašanje u Školi primjenjuju se načela:

- a. *Načelo poštivanja propisa i pravnog poretka Republike Hrvatske*
Nastavnici i stručni suradnici trebaju poštovati pozitivne propise i pravni poredak Republike Hrvatske i svojim radom i ponašanjem omogućavati primjenu propisa prema svima u Školi pod jednakim uvjetima.
- b. *Načelo poštovanja dostojanstva osobe*
Nastavnici i stručni suradnici trebaju poštovati dostojanstvo svih osoba s kojima su u doticaju prigodom obavljanja poslova.
Nastavnici i stručni suradnici imaju pravo tražiti poštovanje svoje osobnosti od svih s kojima su u doticaju.
- c. *Načelo zabrane diskriminacije*
Svakome je u Školi u svakom obliku zabranjeno izražavanje diskriminacije prema rasi ili etničkoj pripadnosti ili boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovnom stanju, članstvu u građanskoj udruzi, obrazovanju, društvenom položaju, bračnom ili obiteljskom statusu, dobi, zdravstvenom stanju, invaliditetu, genetskom naslijeđu, rodnom identitetu, izražavanju ili spolnoj orijentaciji.
- d. *Načelo jednakosti i pravednosti*
Nastavnici i stručni suradnici trebaju se prema trećima ponašati na način koji isključuje svaki oblik neravnopravnosti, zloporabe, zlostavljanja, uznemiravanja ili omalovažavanja.
Nastavnici i stručni suradnici ne smiju osobne interese pretpostaviti objektivnom prosuđivanju i profesionalnom obavljanju poslova.
- e. *Načelo samostalnosti nastavnog i drugoga stručnog rada*
Nastavniku i stručnom suradniku jamči se pravo autonomnog djelovanja u izvođenju nastave i drugom stručnom radu u skladu s propisima, nastavnim planom i programom, nacionalnim i školskim kurikulumom.
- f. *Načelo profesionalnosti*
Nastavnik i stručni suradnik treba prema obilježjima svoje struke odgovorno, savjesno i nepristrano ispunjavati obveze prema učenicima, roditeljima, skrbnicima i drugim građanima.
- g. *Načelo slobode mišljenja i izražavanja*
U svim područjima života i rada u Školi se potiče i podržava sloboda mišljenja i izražavanja.
- h. *Načelo zaštite okoliša i skrbi za održivi razvoj*
U Školi se sve djelatnosti trebaju obaviti u skladu s međunarodnim i domaćim standardima za zaštitu okoliša i održivog razvoja zajednice i društva.

IV. ODNOS NASTAVNIKA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA UČENICIMA

Članak 4.

Učenike treba odgajati da poštuju i uvažavaju sve osobe bez obzira na nacionalnu ili vjersku pripadnost u skladu s etičkim načelima, humanosti i čovjekoljublju.

Članak 5.

Nije dopušteno iskorištavanje učenika, diskriminacija, vrijeđanje njihova dostojanstva i bilo koji drugi oblik zlouporabe. Nastavnik mora poštivati ličnost učenika, njihovu slobodu i prava.

Članak 6.

Kod saznanja o bilo kakvom obliku fizičkog ili psihičkog nasilja nad učenicima ili bilo kojem drugom društveno neprihvatljivom ponašanju koje može štetiti razvoju i tjelesnom ili psihičkom integritetu djeteta, nastavnik i stručni suradnik dužan je u najkraćem mogućem roku izvijestiti ravnatelja Škole, koji je o tome obavezan izvijestiti nadležne institucije.

Članak 7.

Nastavnici i stručni suradnici ne smiju učenikova znanja i uradke koristiti za svoje osobne potrebe ili probitke.

Članak 8.

U obavljanju odgojno – obrazovne struke nastavnici i stručni suradnici dužni su odgovorno postupati sa svim informacijama kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima.

Svi ti podaci predstavljaju profesionalnu tajnu.

Dužnost čuvanja službene i profesionalne tajne obvezuje i nakon prestanka rada u Školi, osim u situacijama kada je to odredbama posebnih zakona propisano, odnosno u postupcima pred nadležnim tijelima.

V. ODNOS PREMA RODITELJIMA, SKRBNICIMA I DRUGIM GRAĐANIMA

Članak 9.

U odnosu prema roditeljima, skrbnicima i drugim građanima nastavnici i stručni suradnici trebaju nastupati pristojno, skromno, nepristrano, savjesno i profesionalno.

Članak 10.

U službenoj komunikaciji s roditeljima, skrbnicima i drugim građanima nastavnici i stručni suradnici trebaju se služiti hrvatskim jezikom i razumljivo se izražavati.

Posebnu pozornost nastavnici i stručni suradnici trebaju obratiti na osobe s invaliditetom i druge osobe s posebnim potrebama.

Članak 11.

Nije dopušteno od roditelja, skrbnika ili drugih građana primati darove, usluge ili ih poticati na darivanje.

VI. MEĐUSOBNI ODNOSI DJELATNIKA

Članak 12.

U međusobnim odnosima treba se iskazivati uzajamno poštovanje, povjerenje, pristojnost, strpljenje i suradnju.

Ne smije se druge ometati u obavljanju njihovih poslova.

Članak 13.

U okviru svoga položaja ravnatelj Škole treba poticati nastavnike i stručne suradnike na kvalitetno i učinkovito obavljanje poslova, međusobno uvažavanje, poštivanje i suradnju te korektan odnos prema roditeljima, skrbnicima i drugim građanima.

Članak 14.

Kod javnih nastupa u kojima predstavlja Školu, nastavnici i stručni suradnici mogu iznositi školska stajališta u skladu s dobivenim ovlastima i svojim stručnim znanjem.

Kod javnih nastupa u kojima nastavnici i stručni suradnici ne predstavljaju Školu, a koji su tematski povezani sa Školom, dužni su naglasiti da iznose osobno stajalište.

VII. ODNOS PREMA NASTAVI

Članak 15.

U cilju održavanja kvalitetnog odgojno- obrazovnog rada i poučavanja nastavnici su dužni imati

sljedeće kompetencije:

- stručna znanja koja stiče kroz konstantno i aktivno stručno usavršavanje*
- didaktičko- metodička znanja*
- poznavanje kognitivnih i motivacijskih procesa*
- poznavanje kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja učenika*
- kvalitetno planiranje i izvedba poučavanja koristeći primarne i sekundarne izvore znanja*
- koristiti suvremenu nastavnu tehnologiju uvažavajući njene metodičke vrijednosti*
- koristiti izvanškolske oblike poučavanja i učenja (terenska nastava, projekti, istraživanja...)*
- utvrđivanje ishoda učenja- davati konkretne i specifične povratne informacije o ponašanju i učincima*
- upravljanje razredom kroz suvremene didaktičke i metodičke strategije u nastavi*

sljedeće stavove i očekivanja:

- pokazivanje entuzijazma i zanimanja za predmet*
- izražavanje jasnih ciljeva i očekivanja*
- poticanje usmjerenosti na zadatak*
- pokazivanje uvjerenja u mogućnosti svladavanja gradiva od strane učenika*
- zainteresiranost za učenike i njihovo učenje*
- promicanje humanih vrijednosti i suvremenih znanstvenih dostignuća*
- poticanje razvoje ekološke svijesti kod učenika*
- pokazivati interes i brigu za učenike*
- osvijestiti vlastite stereotipe i predrasude*
- preispitivati vlastita očekivanja na temelju učeničkog ponašanja*
- pokazivati empatičnost i socijalnu osjetljivost za raznovrsnost učenika*

Članak 16.

Nastavnik treba imati na umu da učinkovito podučavanje zahtjeva kritičko mišljenje, sagledavanje situacije, otkrivanje problema i ispitivanje mogućih rješenja. Dobro podučavanje podrazumijeva donošenje odluka, poznavanje predmeta i način predavanja, znanje o sebi i samokontrolu, poznavanje učenika i njihovog načina učenja, vještine predavanja i komunikacije.

Članak 17.

Nastavnik je slobodan i odgovoran za svoj rad. Dužan je konstantno unaprjeđivati svoje znanje u skladu s najvišim standardima obrazovnog procesa. Nastavnik teži otkrivanju istine i istraživanju novih rješenja, raspravlja o njima vodeći se načelima dijaloga i tolerancije.

Članak 18.

Nastavnikova je dužnost čuvati svoje dostojanstvo u odnosu sa kolegama i nenastavnim osobljem u Školi. Niti u Školi, niti izvan nje ne smije obavljati radnje koje bi umanjile ugled struke.

Članak 19.

Nastavnik mora predano, redovito i kvalitetno obavljati svoje nastavne i druge obveze. Također je dužan sudjelovati u izvannastavnim aktivnostima, a u skladu sa svojim interesima, sposobnostima i mogućnostima.

Članak 20.

Osobni izgled svih radnika mora biti primjeren struci koju obavljaju i biti odgovarajuće služben i ozbiljan. Odjeća treba biti uredna, čista, umjerenog kroja, nenapadna. Nije primjereno na nastavu nositi prozirnu odjeću, prevelik dekolte, prekratke hlače i suknje, majice koje ne prekrivaju tijelo. Obuća također mora biti prikladna. U slučaju kršenja ovog članka ravnatelj je dužan radnika udaljiti s nastave.

Članak 21.

Nastavnik se za vrijeme nastave mora primjerenom izražavati. Nastavnik se za vrijeme nastave ne smije koristiti mobilnim telefonom osim u svrhu poučavanja.

VIII. ODNOS RADNIKA ŠKOLE PREMA SREDINI U KOJOJ DJELUJU I KORISNICIMA USLUGA

Članak 22.

Nastavnik i stručni suradnik trebaju promicati humane odnose i demokratska načela što znači da moraju poštovati nacionalne, vjerske i kulturne različitosti suradnika i osoba iz šire društvene sredine.

Članak 23.

Nastavnik i stručni suradnik moraju se ponašati moralno, profesionalno i odgovorno kako prema svojoj profesiji tako i prema sredini u kojoj žive i djeluju. Na taj način potiču pozitivno stajalište prema struci koju obavljaju.

Članak 24.

Nastavnici i ostali radnici Škole moraju aktivno sudjelovati u radu svih tijela Škole u koja su imenovani ili izabrani.

Članak 25.

Nastavnik je dužan svoje radne zadatke obavljati u skladu sa zakonom i važećim propisima.

Članak 26.

Nastavnik i stručni suradnik dužan je čuvati podatke o učenicima, roditeljima i drugim korisnicima usluga Škole jer se smatraju profesionalnom tajnom.

Članak 27.

Nastavnik je dužan u službenoj komunikaciji služiti se hrvatskim jezikom, razumljivim rječnikom i latiničnim pismom. U slučaju zahtjeva posla, međunarodne suradnje, radnik Škole se može služiti i drugim stranim jezikom i/ ili pismom.

IX. JAVNI NASTUPI RADNIKA ŠKOLE

Članak 28.

Svaki radnik treba iznositi stajališta Škole u skladu s propisima, dobivenim ovlastima i stručnim znanjem te odredbama Etičkog kodeksa.

U javnim nastupima u kojima radnik ne predstavlja Školu, a koji su tematski vezani za rad Škole, radnik treba istaknuti da iznosi osobna stajališta.

U javnim nastupima radnik treba paziti na osobni ugled i ugled Škole.

X. ODNOS RADNIKA PREMA IMOVINI ŠKOLE

Članak 29.

Svi radnici Škole dužni su savjesno i odgovorno odnositi se prema imovini Škole - knjige, računala, alati, oruđa, strojevi- i koristiti je s pažnjom. Imovina Škole se ne smije koristiti u privatne i komercijalne svrhe.

XI. NEPRIHVATLJIVO PONAŠANJE RADNIKA ŠKOLE

Članak 30.

Nedopustivim i neprihvatljivim ponašanjem radnika smatra se:

- *Omalovažavanje drugih i drugačijih*
- *Svaka diskriminacija bilo na spolnoj, rodnoj, rasnoj, vjerskoj, nacionalnoj, političkoj, imovinskoj, obiteljskoj, bračnoj ili nekoj drugoj osnovi*
- *Uznemiravanje druge osobe čiji je cilj povrijediti osobnost druge osobe, njeno dostojanstvo, ometati njeno obavljanje radnih zadataka ili smanjiti kvalitetu života.*
- *Verbalni, neverbalni i fizički činovi koji drugu osobu zastrašuju, vrijeđaju, ponižavaju.*
- *Seksualno uznemiravanje koje podrazumijeva svaki fizički, verbalni, vizualni ili seksualni čin koju je osoba doživjela kao prijetnju ili napad, koji ju je povrijedio ili degradirao ili u kojem joj je oduzeta kontrola u intimnom kontaktu.*
- *Izravno ili neizravno uvjetovanje i vršenje pritiska na drugu osobu korištenjem pozicije autoriteta*
- *Seksističko ponašanje koje podrazumijeva privilegiranje određenog spola, podcjenjivanje i degradiranje vrijednosti i aktivnosti povezanih sa suprotnim spolom.*
- *Nepristojan i nekorektan odnos u komunikaciji te nepoštivanje osobnog i profesionalnog dostojanstva.*
- *Dolazak na nastavu ili radno mjesto pod utjecajem narkotika ili alkohola.*
- *Ometanje nastave i ostalih radnih procesa nedovoljnom pripremljenošću, kašnjenjem, prijevremenim napuštanjem ili na bilo koji drugi način*
- *Nepoštivanje pravila kućnog reda*
- *Pušenje i pijenje alkohola u prostorijama Škole*
- *Predstavljanje tuđeg rada kao svojeg*
- *Odstupanje od ugovornih obveza sa Školom*
- *Neovlašteno korištenje resursa Škole i odavanje povjerljivih informacija*
- *Činjenje materijalne štete imovini Škole namjerno*
- *Djelatnost u Školi povezivati s političkom djelatnošću*
- *Svi ostali postupci koji nisu u skladu s općeprihvaćenim normama u društvu i koji nisu u skladu s normama dobrog odgoja i Kućnog reda.*

XII. ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 31.

O kršenju odredaba ovog Kodeksa odlučuje Etičko povjerenstvo.

Etičko povjerenstvo imenuje Školski odbor na vrijeme od 4 godine.

Sastoji se od predsjednika i 2 člana. Dva člana imenuju se iz reda nastavnika i stručnih suradnika, a jedan član iz reda ostalih radnika.

Etičko povjerenstvo radi na sjednicama. Sjednice Etičkog povjerenstva saziva predsjednik. Na sjednice se mogu pozvati i druge osobe, ali bez prava odlučivanja.

Etičko povjerenstvo održava svoje sjednice najmanje dvaput godišnje.

Odluke se donose većinom glasova.

O svome radu Etičko povjerenstvo podnosi godišnje izvješće Školskom odboru.

O radu na sjednicama vodi se zapisnik koji potpisuje predsjednik.

Predsjednika povjerenstva imenuje ravnatelj Škole između članova povjerenstva iz reda nastavnika.

Ravnatelj osigurava uvjete za rad Etičkog povjerenstva.

Članak 32.

O pokretanju postupka Etičko povjerenstvo odlučuje na temelju vlastitog zahtjeva ili na temelju zahtjeva radnika, roditelja, učenika ili drugih osoba koje smatraju da su prekršene odredbe ovog kodeksa.

Zahtjev treba biti u pisanom obliku, obrazložen i argumentiran te potpisan od podnositelja.

U zahtjevu se mora precizno opisati načelno pitanje o kojem je riječ i konkretne okolnosti slučaja i djelovanje, odnosno ponašanje za sukladnost za koje se s načelima i pravilima Etičkog kodeksa traži mišljenje.

Članak 33.

Na sjednici Etičkog povjerenstva članovi raspravljaju o pitanjima koja su predmet postupka te zauzimaju stajalište o sadržaju mišljenja koje će dati.

Ako se traži mišljenje o konkretnom slučaju, Etičko povjerenstvo će zatražiti očitovanje i razjašnjenja od zainteresiranih osoba.

Ako se traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenog radnika ili više njih, tada se svakom od radnika mora omogućiti da se izjasni o relevantnim navodima i da iznese svoje argumente.

Članak 34.

Sjednice Povjerenstva zatvorene su za javnost radi zaštite prava na privatnost ili drugih važnih razloga. Mišljenja povjerenstva su javna. Povjerenstvo određuje način i mjesto njihovog sustavnog objavljivanja. Radi zaštite prava na privatnost, pri objavljivanju mišljenje se može skratiti ili se iz njega mogu ukloniti osobni podaci o osobama koje se u njemu spominju.

O sadržaju sjednica Povjerenstva vodi se zapisnik.

Članak 35.

Etičko povjerenstvo daje preporuke za rješenje moralnih dilema koje se javljaju u praktičnom radu s ljudima, štiteći u prvom redu dostojanstvo i interese ispitanih subjekata.

U slučaju složenijih situacija u provođenju postupka Etičko povjerenstvo je dužno zatražiti stručno mišljenje relevantnih stručnih društava ili pravnih osoba, odnosno uglednijih pojedinaca koji se smatraju stručnjacima iz područja u čijem je kontekstu došlo do konflikta bilo koje vrste.

Etičko povjerenstvo uzima u obzir načela i preporuke o etičkim pitanjima koja se javljaju u postupku te primjenjuje u svome radu zakone, pravila, deklaracije, rezolucije i preporuke domaćih i stranih stručnih udruženja.

Članak 36.

Etičko povjerenstvo donosi svoje mišljenje na temelju primljenog zahtjeva.

Mišljenje se donosi u pisanom obliku u roku od 30 dana od zaprimanja zahtjeva.

Mišljenje se dostavlja podnositelju zahtjeva.

Mišljenje mora sadržavati:

- opis zahtjeva i pitanja o kojima se raspravljalo*
- navode o načelima i pravilima Etičkog kodeksa koje je povodom zahtjeva Etičko povjerenstvo uzelo u obzir*
- stav Etičkog povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom ili ne*
- razloge za mišljenje Etičkog povjerenstva*
- podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili ne. Ako mišljenje nije jednoglasno, član koji je imao različit stav može iznijeti svoje izdvojeno mišljenje*

Ako je u mišljenju utvrđeno da određeno ponašanje nije u skladu s načelima Etičkog kodeksa, ono može sadržavati još:

Ocjenu Etičkog povjerenstva o stupnju nesukladnosti i težini povrede etičkih načela prouzročene takvim ponašanjem

Stav Etičkog povjerenstva o načinima na koji se moglo izbjeći nesukladnost ponašanja s Etičkim kodeksom i/ ili o mjerama koje bi mogle pridonijeti tome da do takvih povreda Kodeksa u budućnosti ne dolazi.

Iznimno, ako Etičko povjerenstvo zaključi da mu na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka nije moguće donijeti svoje mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja ili ako iz bilo kojeg drugog razloga ne može ili ne želi donijeti mišljenje, predsjednik je dužan o tome izvijestiti podnositelja zahtjeva i Školski odbor te detaljno navesti razloge za nedonošenje mišljenja. U tom slučaju Školski odbor će o tom predmetu donijeti svoje mišljenje.

Članak 37.

Postupci propisani Etičkim kodeksom nisu alternativa za građanske, kaznene, i upravne postupke uređene zakonom, drugim propisima i općim aktima Škole i ne uređuju prava, obveze i odgovornost osoba koje u njima sudjeluju.

Mišljenje dano u postupku uređenom Etičkim kodeksom djeluje svojim autoritetom i treba služiti tumačenju Etičkog kodeksa i promicanju etičkog ponašanja u Školi.

Mišljenje ne veže druga tijela i nije upravni akt.

XIII. UPOZNAVANJE RADNIKA S ETIČKIM KODEKSOM

Članak 38.

Ravnatelj, pedagoška služba i tajnik Škole dužni su sve radnike upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa.

Radnici koji se primaju u radni odnos moraju, prije potpisivanja ugovora o radu, biti upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa i potpisom potvrditi da će se istoga pridržavati.

XIV. JAVNOST ETIČKOG KODEKSA

Članak 39.

Ovaj Etički kodeks objavljuje se na oglasnoj ploči Škole te na mrežnim stranicama Škole.

Postupanje prema odredbama ovoga Etičkoga kodeksa obveza je svih neposrednih nositelja odgojno - obrazovne djelatnosti u školskoj ustanovi.

XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 40.

Etičko povjerenstvo imenovat će se u roku tri mjeseca od stupanja na snagu Etičkog kodeksa.

Članak 41.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom donošenja.

Ravnatelj

Rudolf Tomić, dipl.oec.

Predsjednik Školskog odbora

Branka Škarica, prof.

B. Škarica